

NORSK JOURNALISTLAG

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

lovavdelingen@jd.dep.no

25.10.2012

Deres referanse: 2012055578 ES/SSA/bj

Vår referanse: 12-588

Høring - forslag til endring av definisjonen av når en handling er begått "offentlig" i straffeloven 1902 - ytringer mv. fremsatt på Internett

Norsk Journalistlag (NJ) er organisasjonen for redaksjonelle medarbeidere og frilansere som har journalistikk som hovedyrke. Vi viser til departementets forslag om å endre definisjonen av «offentlige steder» og «offentlig handling» i straffeloven 1902 § 7.

Bakgrunnen for forslaget er som kjent den såkalte «Bloggersaken», Rt 2012 side 1211, hvor Høyesteretts ankeutvalgs flertall kommer til at uttalelser fremsatt i en blogg på nett, ikke er fremsatt offentlig i straffelovens forstand. Høyesterett viser her blant annet til lagmannsrettens begrunnelse, der det fremheves at: «Lagmannsretten vil for sin del bemerke at kravet til klar lovhjemmel for straffansvar ikke minst vil være av betydning i saker hvor straffebudet innebærer en begrensning av ytringsfriheten.» Det ligger å lese mellom linjene at Høyesterett her kommer med kritikk av regjeringens manglende implementering av den nye straffeloven. Det er det enkelt å være enig i, særlig når bakgrunnen for denne sendrettheten skyldes manglende ressurser til politiets IKT-system.

I påvente av ikrafttredelsen av de nye definisjonene i straffeloven 2005 § 10, støtter Norsk Journalistlag at teknologinøytrale definisjoner allerede implementeres i straffeloven 1902.

Hovedpoenget i vår høringsuttalelse er imidlertid at problemstillingen som ble satt på spissen i «Bloggersaken», om manglende lovgivning i tråd med den teknologiske utviklingen, også forekommer for elektronisk formidling av ytringer via de profesjonelle nettmediene.

De færreste er nok klar over at journalister i dag arbeider under ulike rettslige rammevilkår, alt ettersom hvilken medieplattform sakene deres publiseres på. Dersom saken havner i en nettvavis, finnes det ikke noe rettslig objektivt redaktøransvar, jf. Innst. O. nr. 73 (2008-2009) side 25. Denne ansvarsformen gjelder kun for papiirutgivelse og kringkasting, mens de elektroniske mediene faller utenfor dagens objektive ansvar.

Ved et objektivt ansvar blir redaktøren ansvarlig, uavhengig av skyld. En slik ansvarsform har derfor en preventiv effekt, ved at redaktøren påbys å etablere rutiner og retningslinjer for kvalitetssikring og redigering av det redaksjonelle innholdet som publiseres.

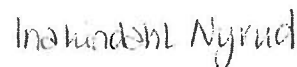
NJ mener det haster med å fastslå et grunnprinsipp om at rammebetingelsene for den profesjonelle journalistikken skal være de samme på alle plattformer der journalisters saker publiseres. Det objektive redaktøransvaret må gjøres medienøytralt, slik dette allerede er forespeilet i statsbudsjettet, jf. Prop. 1 S (2012-2013) «Programkategori 08.30 Medieformål» under mellomtittelen «Medieansvar».

Nettdebattene på de profesjonelle massemediene mangler også tydelige rettsregler for hvem som skal holdes ansvarlig for ulovlige innlegg, for eksempel ved krenkelse av privatlivets fred. Norsk Journalistlag mener at redaktørene må ha et lovpålagt kontrollansvar for disse debattene. Et slikt redaktøransvar vil tydeliggjøre og ivareta nettavisenes anseelse og samfunnsoppdrag.

Med vennlig hilsen
for NORSK JOURNALISTLAG

Elin Floberghagen
leder

Ina Lindahl Nyrud
advokat